

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням сесії

Радехівської міської ради

восьмого скликання

від 26.02.2025 року № 13

ПРОГРАМА

**для кривдників на 2025 - 2027 роки у Радехівській міській
територіальній громаді**

Паспорт програми

для кривдників на 2025 - 2027 роки у Радехівській міській територіальній громаді

1.	Ініціатор розроблення Програми	Радехівська міська рада
2.	Дата, номер документа про затвердження Програми	
3.	Розробник Програми	Радехівська міська рада,
4.	Відповідальний виконавець Програми	Центр соціальних служб Радехівської міської ради
5.	Учасники Програми	Центр соціальних служб Радехівської міської ради Структурні підрозділи Радехівської міської ради
6.	Термін реалізації Програми:	2025-2027 роки
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	В межах наявних фінансових ресурсів

I. Загальні положення

1. Ця Програма для кривдників (далі - Програма) передбачає комплекс заходів за результатами оцінки ризиків, спрямованих на зміну насильницької поведінки кривдника, формування у нього нової, неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках, відповідального ставлення до власних вчинків та їхніх наслідків, до виконання батьківських обов'язків, на викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків.

2. У програмі терміни вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», інших нормативно-правових актах.

3. Організацію та виконання заходів програми на території Радехівської міської територіальної громади здійснює Центр соціальних служб Радехівської міської ради.

4. Суб'єкти, відповідальні за виконання програми можуть залучати до її виконання підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, громадські об'єднання, фізичних осіб - підприємців, а також фізичних осіб, які надають соціальні послуги (за їх згодою), відповідно до законодавства.

5. Програму реалізують фахівці, які мають фахову вищу освіту (в тому числі психолог) та пройшли відповідне спеціалізоване навчання з проведення програм для кривдників, представляють суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

6. Для проведення відповідного спеціалізованого навчання або для висвітлення окремих тем, проведення додаткових занять в якості тренерів залучаються експерти, фахівці, які не проходили спеціальної підготовки, але мають відповідну освіту, зокрема представники структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, служб у справах дітей, уповноважених підрозділів органів Національної поліції України, надавачів соціальних послуг, закладів вищої освіти, охорони здоров'я (лікар-нарколог, лікар-психіатр, лікар-психотерапевт, лікар-сексопатолог, лікар відповідного профілю тощо), соціальні педагоги, фахівці в галузі права, представники міжнародних громадських об'єднань, іноземних неурядових організацій (за їх згодою).

II. Мета програми

Метою Програми є зміна насильницької поведінки кривдника, корекція агресивних проявів поведінки, формування соціально прийнятних норм і гуманістичних цінностей, корекція агресивної поведінки кривдників.

III. Завдання програми

Завданнями програми є здійснення заходів, спрямованих на:
сприяння зміні насильницької поведінки кривдника;

сприяння засвоєнню кривдником моделі сімейного життя на засадах гендерної рівності, взаєморозуміння, взаємоповаги і дотримання прав усіх членів родини;

формування у кривдника конструктивної неагресивної моделі поведінки у приватних стосунках;

сприяння оволодінню кривдником знаннями про основні норми законодавства в сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, а також про види відповідальності за його вчинення;

сприяння розвитку у кривдника емоційного інтелекту та самосвідомості; розвиток навичок кривдника до конструктивного безконфліктного спілкування, ефективної та ненасильницької комунікації;

розвиток здатності кривдника виявляти, аналізувати та усвідомлювати свої негативні думки, когнітивні фільтри, помилки, емоції, керувати ними, розуміти їх наслідки;

формування у кривдника відповідального ставлення до власної поведінки та її наслідків для себе та членів сім'ї;

формування усвідомлення кривдником того, що домашнє насильство - це порушення прав людини, яке карається відповідно до чинного законодавства;

досягнення довгострокових і тривалих результатів через зміну переконань такої особи, мотивів її поведінки, вирішення її психосоціальних проблем.

II. Методологічні засади

1. Програму розроблено на засадах когнітивно-поведінкової терапії. Такий підхід широко застосовується в роботі з цільовою групою, він дає змогу проводити когнітивну корекцію та корекцію поведінки особистості та формувати в неї гуманістичні цінності.

2. Методики когнітивної психології спрямовані на досягнення довгострокових позитивних результатів через зміну когніцій, переконань особистості, мотивів поведінки, розв'язання її психосоціальних проблем.

3. Робота із кривдником спрямовується на зміну деструктивних переконань особистості, корекцію когнітивних помилок, зміну дисфункціональної поведінки завдяки усвідомленню особою впливу думок на емоції та поведінку людини.

4. Характеристика програми: цільова група - кривдники; кількість діагностичних занять - 4; кількість індивідуальних занять - 20; кількість групових занять - 9.

5. Форми роботи та тривалість програми:

діагностування - тривалість - 6 сесій по 1 год або 3 сесії по 2 год; вторинна діагностика за результатами проходження програми - 2 сесії по 1 год або 1 сесія тривалістю 2 год;

індивідуальна робота - тривалість - 19 сесій по 1 год (максимум 2 год на тиждень); до індивідуальної роботи входять мотиваційні бесіди - 2 сесії тривалістю по 1 год;

групова робота - загальна тривалість - 18 сесій по 1 год 30 хв (максимум 3 год на тиждень) із перервою між сесіями - 10 хв; за відсутності можливості проводити довготривалі заняття кожна сесія може проводитися під час окремої зустрічі;

змішаний варіант роботи - 1 сесія індивідуальної роботи тривалістю 1 год та 1 сесія групової роботи тривалістю 1,5 год (максимум 2,5 год на тиждень);

тривалість індивідуального заняття для кривдника - 1 година;

періодичність - не рідше ніж один раз на тиждень.

6. Фахівці, які реалізують цю програму, повинні керуватися такими принципами:

конфіденційності та захисту персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних», що полягає в гарантуванні збереження особистої інформації та нерозголошення конфіденційної інформації без згоди особи;

дотримання прав та свобод людини в процесі роботи з кривдником;

недопущення дискримінації, що полягає в тому, що кривдник має право на отримання послуг незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, стану здоров'я, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними;

компетентності та професіоналізму, що полягає в застосуванні спеціальних знань з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі;

комплексності, що полягає у поєднанні різних форм і методів роботи в межах проведення програм для кривдників з урахуванням індивідуальних особливостей кривдника та стану його/її здоров'я.

7. Інформування суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та, про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників здійснюється відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», статті 21⁷ Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

III. Проходження цієї програми.

1. Кривдника може бути направлено на проходження цієї програми на строк від трьох місяців до одного року у випадках, передбачених законодавством за рішенням суду. Також кривдник може брати участь у Програмі за власною ініціативою на добровільній основі.

Не допускається проходження корекційної програми особою, яка

перебуває під дією психоактивних речовин.

Заходи з організації та забезпечення проходження програми кривдниками проводяться на підставі інформації, отриманої відповідно до законодавства від суду, уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

У разі неприбуття кривдника для проходження програми або ухилення від її проходження без поважних причин суб'єкти, відповідальні за її виконання, повідомляють про це письмово протягом трьох робочих днів уповноважений підрозділ органу Національної поліції для вжиття відповідних заходів.

2. Проходження цієї програми розпочинається діагностуванням кривдника.

3. В основу програми покладено загальні принципи психологічної корекції та соціальної реабілітації, що полягають у поєднанні діагностичного, мотиваційного та корекційного блоків:

3.1 *діагностичний блок* передбачає проведення первинної діагностики причин насильницьких проявів, агресивної поведінки та підсумкової діагностики результативності проходження програми;

3.2 *мотиваційний блок* спрямовано на визначення та підвищення рівня мотивації для участі у груповій формі роботи в межах програми, формування або підвищення мотивації для зміни насильницької, агресивної поведінки;

3.3 *корекційний блок* передбачає індивідуальну та групову форми роботи.

4. Програма передбачає застосування інтерактивних форм і методів роботи з метою засвоєння інформації та відпрацювання необхідних навичок, використання на практиці отриманих знань і вмінь.

5. Темі програми (як індивідуальних, так і групових занять) висвітлюють питання, спрямовані на розвиток особистості, мотивацію до активної участі в процесі планування подальшого життя, оволодіння навичками ненасильницького спілкування, ефективної комунікації тощо.

6. Проходження Програми для мешканців Радехівської міської територіальної громади здійснюється безоплатно.

IV. Тематичний план цієї програми

1. Розподіл часу за блоками і темами здійснюється відповідно до додатку 1 до програми.

2. Схема роботи із кривдником відповідно до додатку 2 до програми визначається за результатами діагностики з урахуванням індивідуальних потреб, у тому числі віку, стану здоров'я, статі кривдника.

3. Після завершення занять діагностичного та мотиваційного блоків розпочинається індивідуальна та/або групова робота.

4. Після завершення індивідуальної та/або групової роботи проводиться вторинна діагностика за результатами проходження програми.

5. Очікувані результати проходження цієї програми:

1) знання:

понять «наси́льство», «домашнє наси́льство» та «наси́льство за ознакою статі»;

наслідків домашнього насильства;
 відповідальності за вчинення домашнього насильства;
 ознак насильства, агресії, жорстокого поводження;
 чинників формування агресивної поведінки;
 причин виникнення та шляхів запобігання конфліктам;
 методів аналізу конфліктних ситуацій;
 способів розв'язання конфліктів та визначення власної ролі в їх розв'язанні;

впливу гендерних стереотипів щодо соціальних ролей жінки і чоловіка на міжособистісні стосунки;

2) навички:

визначати незадоволені власні потреби, які викликають агресію та прояви гніву, шляхи задоволення потреб ненасильницькими засобами;
 задовольняти власні потреби в асертивний спосіб ;
 усвідомлювати власні почуття та почуття інших людей.
 аналізувати власні дії в ситуації домашнього насильства , насильства за ознакою статі та визначати свої власні можливості на шляху до життя без насильства;
 будувати безконфліктне спілкування, ефективну комунікацію із членами сім'ї та оточенням на основі взаєморозуміння та взаємоповаги ;
 визначати перспективні цілі та формувати життєві плани, реалізовувати власні плани соціально прийнятним шляхом.

Фінансування Програми

Фінансування Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів бюджету Радехівської міської територіальної громади, які щорічно затверджуються в межах реалізації міських програм, а також за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

Додаток 1
до Програми для кривдників на 2025-2027 роки
у Радехівській територіальній громаді

РОЗПОДІЛ ЧАСУ за модулями і темами

№	Назва блоку, теми	Кількість годин	
		індивідуальна робота	групова робота
1	2	3	4
Блок 1	Зміст і методи діагностики психоемоційного стану кривдника	6 год	
Частина 1	Діагностичні методики, що застосовуються до початку корекційної роботи. Проведення психодіагностики. Карта первинного психологічного обстеження кривдника	2 год	
Частина 2	Діагностичні методики, що застосовуються в процесі індивідуальної корекційної роботи	2 год	
Частина 3	Проективні методики, рекомендовані для роботи з кривдниками	2 год	
Блок 2	Технологія проведення мотиваційної бесіди/інтерв'ювання з кривдником	2 год	
	Перший етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
	Другий етап мотиваційної бесіди / інтерв'ювання	1 год	
Блок 3	Зміст індивідуальної корекційної роботи з кривдником	19 год	
Тема 1	Прояви агресивності та особиста відповідальність за власні слова й вчинки. Психоедукація щодо психологічних засад корекційної роботи. Дослідження індивідуальних чинників (історія дитинства, індивідуальний досвід, сформовані деструктивні переконання тощо) патернів насильницької поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 2	Емоційна рівновага. Розвиток емоційного інтелекту. Усвідомлення власних емоцій і почуттів (два заняття)	2 год	
Тема 3	Усвідомлення почуттів. Когнітивна робота. Мотиви поведінки. Усвідомлення взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки. Робота з деструктивними переконаннями (два заняття)	2 год	
Тема 4	Керування почуттям гніву та самоагресією. Ціннісна сфера особистості кривдника (одне заняття)	1 год	
Тема 5	Формування навичок самоконтролю і саморегуляції. Поведінкова робота. Аналіз дисфункційної поведінки (два заняття)	2 год	
Тема 6	Усвідомлення власних особистісних меж для конструктивного спілкування. Моделювання адаптивної поведінки. Формування здатності задоволення потреб в асертивний спосіб (два заняття)	2 год	
Тема 7	Подолання страхів. Формування навичок аналізу автоматичних думок (одне заняття)	1 год	

Тема 8	Усвідомлення власних потреб і пошук способів їх задоволення. Формування навичок самоконтролю емоційних проявів (два заняття)	2 год	
Тема 9	Конструктивне розв'язання конфліктів. Формування навичок аналізу соціальної ситуації. Усвідомлення власних кордонів та кордонів інших людей (одне заняття)	1 год	
Тема 10	Партнерська взаємодія. Моделювання взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки (одне заняття)	1 год	
Тема 11	Розвиток навичок спілкування. Формування навичок конструктивного спілкування (одне заняття)	1 год	
Тема 12	Усвідомлення системи моральних цінностей. Формування навичок ефективної комунікації (одне заняття)	1 год	
Тема 13	Профілактика булінгу, домагань в колективі (два заняття)	2 год	
Блок 4	Зміст групової роботи з кривдниками		27 год
Тема 1	Вступ до Програми для кривдників. Знайомство. Формування правил роботи групи (одне заняття)		3 год
Тема 2	Установлення індивідуальних цілей та побудова перспективних планів щодо подолання агресивної поведінки (одне заняття)		3 год
Тема 3	Механізми формування агресивної поведінки: які вони, як їх розпізнати та зупинити (одне заняття)		3 год
Тема 4	Сутність понять «наси́льство», «наси́льство за ознакою статі» та «домашнє наси́льство». Види наси́льства та дії, які слід вважати наси́льством. Цикл наси́льства. Наслі́дки наси́льства (одне заняття)		3 год
Тема 5	Відпрацювання навичок контролю гніву та агресії. Формування навичок самоконтролю агресивних патернів поведінки. Планування та реалізація поведінкових патернів адаптивних переконань (одне заняття)		3 год
Тема 6	Ефективна комунікація (два заняття)		6 год
Тема 7	Формування цілей і перспективних життєвих планів. Консультаційні заходи щодо підвищення мотиваційного потенціалу (одне заняття)		3 год
Тема 8	Підведення підсумків участі у Програмі для кривдників. Опитування або тестування з метою оцінювання знань та навичок (одне заняття)		3 год
Блок 5	Вторинна діагностика за результатами проходження Програми. Складання плану запобігання рецидиву насильницької поведінки	2 год	
Підсумок		29 год	27 год

СХЕМИ РОБОТИ з особою в межах програми для кривдників

